

Bezoekadres:

Riethil 11
4825 AP Breda
Telefoon: 076-5785373
Fax: 076-5785199

Postadres:

Postbus 3928
4800 DX Breda
K.v.K. nr. 20105767
Rekening NL 11 RABO 0182 441 628

Protocol Omgaan met pesten en misbruik

(seksueel misbruik, huishoudelijk geweld, kindermishandeling
en oudermishandeling)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Pestgedrag binnen Stichting BAS	4
Wat is pesten?	4
Verskil pesten en plagen.....	5
3. Misbruik binnen Stichting BAS	6
Wat is seksueel misbruik?.....	6
Overige vormen van misbruik	6
4. Preventieve aanpak pesten en misbruik	7
5. Stappenplan bij pesten en misbruik binnen Stichting BAS	8
6. Misbruik signaleren in situaties buiten Stichting BAS	10
Wat is huiselijk geweld?	10
Wat is kindermishandeling?	11
Wat is ouderenmishandeling?	12
7. Stappenplan bij huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling	13
8. Verantwoordelijkheden Stichting BAS	15
9. Omgangsregels	17
10. Gedragscode vrijwilligers	18
11. Contactgegevens	20

1. Inleiding

Helaas is een goede en respectvolle omgang naar elkaar niet voor alle mensen even vanzelfsprekend. Er kan ook een grijs gebied zijn welk gedrag is acceptabel en welk gedrag niet meer. We hebben daarnaast te maken met een doelgroep deelnemers, die bekend kan zijn met gedragsproblemen en emotionele uitbarstingen. Ook zullen ze wat sneller dan de gemiddelde persoon de bedoelingen van een vrijwilliger verkeerd kunnen begrijpen.

In de maatschappij is veel aandacht voor misbruik en worden burgers opgeroepen om misbruik te melden, wanneer men hier vermoedens van heeft. Misbruik kan welwillend ontstaan, maar ook uit wanhoop en uit onwetendheid. Door niet goed te weten hoe met bepaalde situaties om te gaan. Misbruik kan ontstaan binnen de groepen van Stichting BAS, maar ook in andere situaties waarin onze deelnemers verkeren.

We vinden het belangrijk om onze deelnemers en vrijwilligers te beschermen tegen misbruik en hebben daarom dit protocol 'Omgaan met misbruik' opgesteld. Hierin worden verschillende vormen van misbruik omschreven, er is een stappenplan voor misbruik binnen groepen van Stichting BAS en voor misbruik buiten de setting van onze stichting. Tot slot vat dit protocol de verantwoordelijkheden nog eens samen van alle betrokkenen van het omgaan met misbruik en de contactpersonen binnen het bestuur, directie en de vertrouwenspersoon.

VERTROUWELIJK

2. Pestgedrag binnen Stichting BAS

Wat is pesten?

Pesten is het systematisch en langdurig uitoefenen van psychologisch of fysiek geweld om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren pijn te doen, te intimideren of bang te maken. Pesten geeft een onveilige situatie en kan leiden tot onzekerheid en mogelijke gedragsproblemen. Pesten kan variëren van steeds terugkerende kleine pesterijen tot echte bedreigingen en lichamelijk geweld.

Bij onze deelnemers zal men er niet altijd bewust op uit zijn om een ander pijn te doen, toch kunnen grapjes en gedragingen vervelend voor de ander zijn. Ook bij vrijwilligers kan pestgedrag optreden. Onze deelnemers zijn kwetsbaar en hebben sturing nodig, waardoor het lastig kan zijn om ze gelijkwaardig te blijven benaderen zonder gebruik te maken van de machtsituatie. Er kan tevens een valkuil in liggen niet alle deelnemers gelijke aandacht te geven, omdat sommige deelnemers lastig kunnen zijn en minder leuk om mee te werken.

Er zijn verschillende vormen van pestgedrag:

Verbaal: schelden, kleineren, bedreigen, uitlachen, liegen, tegen elkaar uitspelen, negatief spreken en discrimineren.

Non-verbaal: gebaren maken, iemand lichamelijk pijn doen

Buiten sluiten: negeren, niet mee mogen doen, iemand niet betrekken bij de situatie

Achtervolging: iemand opwachten of achterna lopen.

Afpersing: iemand dwingen tot een bepaalde actie.

Stelen of vernietigen van bezittingen

Verschil pesten en plagen

Iets kan als grapje benoemd worden, maar toch vervelend voelen voor de ander. Plagen is het op het moment dat iedereen erom kan lachen. Wanneer de ander niet kan lachen en dit wordt afgedaan als 'overgevoeligheid' of iets dergelijks, dan wordt de ongelijkheid in de situatie enkel versterkt. Onderstaande tabel geeft aan waar de verschillen liggen tussen pesten en plagen.

Plagen	Pesten
Onbezonnen, spontaan	Systematisch
Geen kwade bedoelingen	Kwetsen van iemand
Duurt niet lang	Gebeurt bijna non-stop
Tussen gelijken	Macht ongelijk verdeeld
De geplaagde is volwaardig	Gepeste wordt buitengesloten
Wisselend slachtoffer	Eén zwart schaap
Geen blijvende gevolgen	Lichamelijke/psychische gevolgen
Altijd één tegen één	Eén tegen één of een groep tegen één

Ook al is een situatie nog niet langdurig en niet bewust gericht, dan kan het nog steeds een ongewenste situatie zijn die door een persoon als onveilig ervaren wordt. Het belangrijkste kenmerk is dat plagen gelijkwaardig is en door iedereen leuk gevonden wordt. Het 'slachtoffer' is weerbaar om op de situatie te reageren.

Onze deelnemers zijn sociaal vaak minder handig en minder bekend met 'sociale regels'. Ze kunnen minder goed grenzen inschatten. Ze kunnen ongepaste opmerkingen maken en hebben minder goed in de gaten wat de ander nog leuk vindt of niet. Een valkuil is dat ze een situatie mogelijk verkeerd begrijpen en daardoor het als pesten ervaren. Bij een juist begrip zou het gevoel anders zijn. Het kan dan zinvol zijn om beide partijen hun verhaal te laten doen en te zorgen dat de beide personen het goed begrepen hebben.

3. Misbruik binnen Stichting BAS

Wat is seksueel misbruik?

Het seksueel misbruik kan ontstaan tussen een deelnemer en vrijwilliger, tussen deelnemers onderling of vrijwilligers onderling. Er bestaan vele uitingsvormen van seksueel misbruik. Sommige gedragingen hebben door het duidelijke seksuele karakter geen uitleg nodig maar bij sommige gedragingen kunnen vloeiende overgangen bestaan tussen wat je wel en niet als seksueel/ongepast kunt typeren. Als criterium wordt hiervoor gehanteerd, dat het welzijn van de betreffende persoon en zijn/haar lichamelijke of psychische integriteit in het geding is. Bij seksueel misbruik zijn de gevoelens van het 'slachtoffer' bepalend en niet de gedachten of bedoelingen van de vrijwilliger/deelnemer.

De volgende definitie geeft hierover meer duidelijkheid:

Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale, digitale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren;

En/of plaats vind binnen een ongelijke machtsverhouding;

En/of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het wetboek van strafrecht.

Overige vormen van misbruik

Naast seksueel misbruik kan er ook op lichamelijk of psychisch vlak geweld toegepast worden door vrijwilligers of deelnemers. Denk hierbij aan slaan, schoppen, krabben, bijten en schreeuwen of vormen van intimidatie en machtsmisbruik.

De deelnemer kan door zijn beperkingen bekend zijn met gedragsproblemen. Vaak wordt er dan vanuit de ouders of verzorging advies gegeven hoe met de deelnemer om te gaan. Een duidelijke structuur en aanpak kan de kans op gedragsproblemen verminderen. Tevens kan een juiste inzet van de teamleider en vrijwilliger vaak ook voorkomen dat er gevaarlijke situaties ontstaan waarbij de veiligheid van andere deelnemers en de vrijwilligers in het gedrang komt. Dit protocol bespreekt vooral de niet houdbare situaties, waarin de deelnemer onvoldoende aan te sturen is in het gedrag.

4. Preventieve aanpak pesten en misbruik

Kun je pesten altijd voorkomen? Het risico blijft, maar door te zorgen voor een veilige en positieve omgeving wordt de kans op pestgedrag kleiner. Hieronder staan enkele overwegingen die je mee kan nemen in het zorgen voor deze veilige en positieve omgeving.

Biedt veiligheid door duidelijk en helder te zijn. Een veilige en gestructureerde situatie geeft minder kans op pestgedrag.

Geef zelf het goede voorbeeld door iedereen gelijkwaardig te behandelen en geen grappen te maken die niet voor iedereen leuk zijn. Wanneer iemand zich ongemakkelijk voelt, probeer te achterhalen wat hier achter zit.

Wees alert! Observeer wat er gebeurt in het moment. Ga zoveel mogelijk uit van feiten en laat conclusies vanuit je eigen gezichtsveld achterwege. Hoe gaan de mensen in de groep met elkaar om? Is iedereen op zijn gemak? Wordt iedereen overal bij betrokken? Wordt iedereen positief benaderd?

Wees beschikbaar en geef mensen de ruimte met je in gesprek te gaan. Vraag hoe het met ze gaat. Als iemand behoefte heeft aan een gesprek, neem hier ook de tijd en ruimte voor. Vaak ontstaat de eerste spanning doordat mensen elkaar verkeerd begrijpen. Door naar ieders verhaal te luisteren kan het misverstand dan uit de lucht geholpen worden. Neem iedereen serieus in zijn of haar beleving van het verhaal.

Leer niet alleen de pester om positiever te zijn, maar ook de gepeste dat deze 'Nee' mag zeggen.

Geef eens een compliment. Geef hierbij ook aan wat je goed vindt, waarvoor je het compliment geeft. Het woord 'maar' geeft een tegenstelling aan. Als je een compliment eindigt met maar..... doe je het effect van je compliment teniet.

Bedenk je: voor 1 rotopmerking staat 4/6 positieve opmerkingen. Iemand die onprettig benaderd wordt, heeft een nog veel groter aandeel aan positieve benadering nodig om het in balans te houden.

2k's: Geef korte complimenten en korte correcties. Dit maakt meer indruk dan wanneer je er een lang verhaal omheen maakt.

Feedback geven: verpak de tip tussen twee complimenten. Start en eindig met te vertellen wat goed gaat.

5. Stappenplan bij pesten en misbruik binnen Stichting BAS

Bij misbruik- en peestsituaties binnen Stichting BAS kan er sprake zijn van acute geweldsituaties, grensoverschrijdend gedrag welke goed zichtbaar is of welke meer verborgen plaatsvindt. De onderstaande stappen geven aan hoe te handelen in deze situaties.

1. Verhaal van de vrijwilliger of deelnemer

Misbruik of pesten zal aan bod komen doordat een vrijwilliger of deelnemer zich meldt met zijn of haar verhaal. Ook kan er sprake zijn van een voor meerdere mensen zichtbare situatie van acuut geweld of grensoverschrijdend gedrag, waarbij direct ingegrepen kan worden. Ook bij zichtbaar pestgedrag is het belangrijk zo snel mogelijk de persoon bij te sturen. Bij onzichtbaar pestgedrag waar iemand over verhaalt, kan de rest van het protocol gevolgd worden.

2. Melden bij teamleider

De deelnemer of vrijwilliger kan zich met een probleemsituatie ten alle tijden melden bij de teamleider. Afhankelijk van de situatie handelt de teamleider als volgt:

- a. In geval van acuut geweld: gedrag van deelnemer of vrijwilliger bijsturen en in geval van agressie de persoon isoleren om de overige aanwezigen veilig te stellen. Bij een dreigende situatie, bel 112. Stel zo weinig mogelijk vragen en stel het slachtoffer enkel op zijn/haar gemak.
- b. In geval van zichtbaar grensoverschrijdend gedrag: de deelnemer of vrijwilliger hierop aanspreken en de situatie in kaart brengen.
- c. In geval van meer onzichtbaar misbruik of pestgedrag vindt dit gedrag vaak niet precies op dat moment plaats. De teamleider luistert naar het verhaal en adviseert om contact op te nemen met de vertrouwenspersoon van Stichting BAS.

De teamleider schrijft de situatie zo snel mogelijk letterlijk en volledig mogelijk op papier. De teamleider vertelt het slachtoffer dat er melding bij de directeur gemaakt gaat worden, maar er geen stappen zonder medeweten van het slachtoffer gedaan worden. Wanneer er sprake is van een langdurige situatie, zal de teamleider nooit op eigen houtje handelen. Bij een langdurige situatie worden de besluiten altijd uitgevoerd door de directeur en het bestuur.

3. Melden situatie bij directeur

Wanneer er sprake is van geweld of grensoverschrijdend gedrag zal de teamleider ten alle tijden contact opnemen met de directeur. In een noodsituatie mag dit op de avond zelf gebeuren, wanneer mogelijk de volgende ochtend. De directeur bespreekt met de teamleider wat er gebeurd is en welke directe consequenties aan het grensoverschrijdende gedrag gesteld moeten worden. Tevens wordt gekeken of opvang nodig is van het (vermoedelijke) slachtoffer.

De deelnemer of vrijwilliger krijgt een officiële waarschuwing van de directeur. Bij twee waarschuwingen wordt iemand de toegang tot de groep ontzegd, de samenwerking met de vrijwilliger of de inschrijving van deelnemer wordt gestopt. Tevens kunnen er aanvullende afspraken gesteld worden om herhaling van de situatie te voorkomen.

De directeur zal zo spoedig mogelijk de gemaakte afspraken voorleggen aan het bestuur. De bestuursleden kunnen indien gewenst de gemaakte afspraken bijsturen. Voor de rest van het proces binnen dit stappenplan houdt de directeur het bestuur op de hoogte van het vervolg.

4. Melden bij ouders, begeleiding of overige betrokken van deelnemer

Indien er ouders of begeleiding betrokken zijn bij de deelnemer worden deze op de hoogte gesteld van het grensoverschrijdende gedrag of van de (mogelijke) misbruiksituatie waar de deelnemer slachtoffer van geworden kan zijn of geworden is. Wanneer het gaat om een deelnemer die zelfstandig functioneert of om een vrijwilliger, wordt deze stap overgeslagen.

5. Melden vertrouwenspersoon en in kaart brengen situatie

Het (vermeende) slachtoffer neemt contact op met de vertrouwenspersoon of de teamleider of directeur stellen de vertrouwenspersoon op de hoogte. De vertrouwenspersoon gaat een gesprek aan met het (vermeende) slachtoffer en brengt zo concreet en objectief mogelijk in kaart wat er gebeurd is. Ook beleving van het (vermeende) slachtoffer is van groot belang in de beoordeling van de situatie.

6. Gesprek met beschuldigde

De vertrouwenspersoon gaat alleen of samen met de directeur in gesprek met de beschuldigde vrijwilliger of deelnemer (of ouders/begeleiders van deelnemer). De situatie wordt voorgelegd en afhankelijk van de reactie van de vrijwilliger, deelnemer of diens verzorgers worden de volgende stappen ondernomen. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is of de beschuldigde open staat voor het zoeken naar een oplossing.

7. Inschakelen politie voor advies of aangifte

Indien de situatie niet ten goede te keren is of indien er sprake is van strafbare feiten, zal de directeur advies inwinnen bij de politie of indien noodzakelijk aangifte doen. Dit gebeurt ten alle tijden enkel met instemming van het bestuur!

6. Misbruik signaleren in situaties buiten Stichting BAS

Wat is huiselijk geweld?

Onder huiselijk geweld wordt verstaan:

Het plegen van geweld of het dreigen met geweld door iemand uit de huiselijke kring.

Toelichting:

Geweld: lichamelijk, seksuele en psychische vormen van geweld.

Huiselijk geweld: verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader.

De huiselijke kring: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden.

Huiselijk geweld komt in alle lagen van de bevolking en binnen alle culturen voor.

Er kan sprake zijn van opzettelijke mishandeling, maar dit is niet altijd het geval. Waar mensen de zorg voor hun naasten of cliënten niet meer aankunnen, kan hun gedrag ontsporen met mishandeling tot gevolg.

Het geweld hoeft niet perse in huis plaats te vinden, maar wel door een bekend persoon van het slachtoffer. Slachtoffers van huiselijk geweld zijn volwassenen of minderjarigen. In dit laatste geval spreken we vaak van kindermishandeling. Hierover leest u in het volgend hoofdstuk meer.

In de bijlagen vindt u een signalenlijst, die aangeeft welke signalen mogelijk kunnen wijzen op huiselijk geweld. In hoofdstuk 6 wordt het stappenplan besproken, wat te doen bij signalen van huiselijk geweld. Tot slot bespreekt hoofdstuk 7 de verantwoordelijkheden van betrokkenen binnen Stichting BAS.

Wat is kindermishandeling?

Kindermishandeling is niet alleen lichamelijk geweld, maar omvat alle vormen van mishandeling die voor een kind bedreigend of gewelddadig zijn. Ook bijvoorbeeld verwaarlozing valt eronder.

Kindermishandeling komt veelal voor in huiselijke kring, waarbij de mishandeling plaatsvindt door bijvoorbeeld de ouders of verzorgers van het kind. Maar ook andere volwassenen kunnen een kind mishandelen, doordat het kind afhankelijk is van hen voor zorg, bijvoorbeeld leidsters van peuterspeelzalen en ook onze vrijwilligers op de groepen.

Er kan sprake zijn van opzettelijke mishandeling, maar dit is niet altijd het geval. Waar mensen de zorg voor hun kinderen of cliënten niet meer aankunnen, kan hun gedrag ontsporen met mishandeling tot gevolg.

Vormen van kindermishandeling:

- Lichamelijke mishandeling: alle vormen van lichamelijk geweld.
- Emotionele of geestelijke mishandeling: een volwassen persoon scheldt het kind regelmatig uit, doet vaak afwijzend en vijandig tegen het kind of maakt het kind opzettelijk bang.
- Lichamelijke verwaarlozing: het kind krijgt niet de zorg en verzorging die het nodig heeft.
- Emotionele of geestelijke verwaarlozing: doorlopend tekort aan positieve aandacht voor het kind. Het negeren van de behoefte van het kind aan liefde, warmte, geborgenheid. Hieronder valt ook de situatie waarbij het kind getuige is van geweld tussen ouders of verzorgers.
- Seksueel misbruik: seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt.

Wat is ouderenmishandeling?

Ouderenmishandeling komt voor in de huiselijke kring en is dan een vorm van huiselijk geweld. Het gaat dan om mishandeling door partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden of huisvrienden. Ook in de ouderenzorg komt mishandeling van ouderen voor. Het kan gaan om lichamelijke of psychische mishandeling, maar ook verwaarlozing valt eronder.

Er kan sprake zijn van opzettelijke mishandeling, maar dit is niet altijd het geval. Waar mensen de zorg voor hun naasten of cliënten niet meer aankunnen, kan hun gedrag ontsporen met mishandeling tot gevolg.

Ouderenmishandeling is onder te verdelen in:

- Lichamelijke mishandeling, bv slaan of hardhandig beetpakken.
- Psychische mishandeling, bv herhaaldelijk uitschelden, beledigen of isoleren.
- Financiële uitbuiting, bv diefstal, veranderen van testament en ongewenste bemoeienis met geldzaken.
- Verwaarlozing, het onthouden van lichamelijke of psychische zorg of voeding.
- Seksueel misbruik, ongewenste seksuele handelingen met of in het bijzijn van de oudere.

7. Stappenplan bij huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling

Wanneer er vermoedens ontstaan van huiselijk geweld, kindermishandeling of ouderenmishandeling zijn er een aantal stappen te doorlopen. Deze worden hieronder besproken.

1. Vermoedens van de vrijwilliger.

De personen die direct bij de deelnemers betrokken zijn, zullen het eerst eventuele signalen kunnen opmerken van mogelijk misbruik van deelnemers. Mogelijk dat gedragsveranderingen opvallen, andere manier van kleden of blauwe plekken.

2. Melden vertrouwenspersoon en in kaart brengen van signalen

De vrijwilliger zoekt contact met de vertrouwenspersoon en bespreekt zijn/haar vermoedens. Mogelijk zoekt de vrijwilliger eerst contact met de teamleider. Deze bespreekt de situatie dan met de vrijwilliger en adviseert de vrijwilliger om contact te zoeken met de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon zal met de vrijwilliger de situatie bespreken en doorvragen naar signalen van misbruik. Mogelijk zal de vertrouwenspersoon in de les komen observeren.

3. Overleg tussen vertrouwenspersoon en directeur

Wanneer de vertrouwenspersoon de situatie in beeld heeft, bespreekt hij met de directeur de stappen die hierna gezet moeten worden. Samen maken zij een zo concreet en objectief mogelijk beeld van de situatie. Probeer hierbij zoveel mogelijk oordelen achterwege te laten en vooral waarneembare feiten te noteren. Bij ernstige vermoedens, wanneer er geen twijfel is, doet de directeur direct melding van misbruik. Bij de volgende stappen blijft de directeur betrokken. De directeur houdt vanaf dit stadium het bestuur op de hoogte van de situatie en de ondernomen stappen.

4. Advies vragen

De vertrouwenspersoon zal advies vragen aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG). Zij bespreken de signalen en de mogelijke interpretatie hiervan. Zij kunnen adviseren over de te ondernemen stappen en over de noodzaak van het doen van een melding. In dit stadium wordt anoniem advies gevraagd, er worden geen persoonsgegevens van de betrokkenen gegeven.

5. Gesprek met deelnemer of ouder/begeleider

Op basis van overleg met directeur en advies van het AMK of SHG gaat de vertrouwenspersoon mogelijk in gesprek met de deelnemer of diens ouder(s) of begeleider(s). Bij vermoedens van agressie of andere gevaren zal de directeur met dit gesprek meegaan.

Opbouw van dit gesprek vindt als volgt plaats:

- Leg het doel van het gesprek uit.
- Omschrijf de situatie / de waargenomen signalen.
- Nodig de persoon uit om hierop te reageren.
- Na deze reactie kun je tot een interpretatie komen van wat je gehoord of gezien hebt.

In de volgende situaties is een gesprek af te raden:

- Als de veiligheid van de deelnemer, vrijwilliger of andere betrokkenen in het geding is.

Een gesprek met ouders of verzorgers is altijd aan te raden wanneer een derde de dader van geweld lijkt te zijn. In dat gesprek kan besloten worden of de ouders of Stichting BAS tot melding over gaan.

6. Afwegen aard en ernst van huiselijk geweld of kindermishandeling

Als de deelnemer of de betrokkenen bij de deelnemer de zorgen delen, is er al veel gewonnen. Mogelijk is er iets aan de hand waarbij doorverwijzing naar hulpverlening de beste stap lijkt. Wanneer er niets verbeterd in de situatie of de deelnemer of betrokkenen de situatie ontkennen of agressief worden, onderzoek de mogelijkheden van een melding.

In deze stap kan nogmaals contact gezocht worden met het AMK of het SHG om advies te vragen. Overleg ook met deze instanties hoe deelnemer en betrokkenen beschermd kunnen worden tegen verder geweld in geval van een melding.

7. Beslissen: hulp organiseren of melden

Nu is het moment om te handelen. Schakel de juiste organisaties in om de deelnemer en betrokkenen te ondersteunen om de situatie te verbeteren. Tevens kan het dan de keuze zijn om melding te doen bij het AMK of SHG. De keuze voor melding vindt altijd plaats in overleg met en met instemming van het bestuur.

Schrijf de situatie zo concreet mogelijk op met feiten en gebeurtenissen. Zowel de directeur, vertrouwenspersoon als het bestuur tekenen deze schriftelijke melding. Als het vermoeden een derde betreft, kunnen betrokkenen ook zelf een melding doen of samen met Stichting BAS. Bespreek de melding vooraf altijd met de deelnemer of betrokkenen. Van dit contact kunnen vertrouwenspersoon en directeur afzien als de veiligheid van deelnemer of betrokkenen daarmee in het geding is.

Na de melding ligt de verantwoordelijkheid bij het AMK of SHG. Zij moeten een terugkoppeling geven aan de melder. Maak hierover een duidelijke afspraak en bewaak deze afspraak.

8. Verantwoordelijkheden Stichting BAS

Dit hoofdstuk zet duidelijk op een rij welke rol en verantwoordelijkheid de verschillende mensen binnen Stichting BAS hebben in het proces van signaleren en melden van misbruik.

Vrijwilliger

Van de vrijwilliger wordt gevraagd goed voor de deelnemers te zorgen en opmerkzaam te zijn voor signalen die aangeven dat het mogelijk niet goed gaat met de deelnemer. Stichting BAS verwacht van de vrijwilliger dat het deze zorgen kenbaar zal maken. De vrijwilliger heeft verder geen verantwoordelijkheid in het proces wat hierop volgt.

Met het oog op misbruik binnen de groepen, wordt van iedere vrijwilliger gevraagd de deelnemer respectvol te behandelen en geen grensoverschrijdend gedrag te vertronen. Hiervoor tekenen alle vrijwilligers een gedragscode. Iedere vrijwilliger is verantwoordelijk voor het eigen gedrag.

Teamleider

De teamleider kan zelf signalen van misbruik binnen of buiten de groepen waarnemen en wordt verwacht hier gelijk als de vrijwilliger naar te handelen. Of de vrijwilliger of een deelnemer komt mogelijk naar de teamleider toe met zijn of haar zorgen. De teamleider zal naar het verhaal luisteren en dit mogelijke bevestigen. De teamleider zal de vrijwilliger adviseren om contact te zoeken met de vertrouwenspersoon. Wanneer de vrijwilliger en teamleider de zorgen gelijk delen en beiden betrokken zijn, kan ook besloten worden dat de teamleider contact zoekt met de vertrouwenspersoon. Bij acuut dreigende geweldsituaties is het de verantwoordelijkheid van de teamleider op dat moment in te grijpen en te waken voor de veiligheid van de betrokkenen.

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon luistert naar het verhaal van de vrijwilliger of deelnemer en stelt vragen om de situatie zo goed mogelijk in kaart te brengen. De vertrouwenspersoon gaat integer om met de informatie en houdt de veiligheid van betrokkenen in de gaten. De vertrouwenspersoon zal contact zoeken met de directeur om de situatie te bespreken. Zij overleggen met bestuur en instanties en gaan mogelijk een gesprek aan met de betrokkenen. Op basis van deze informatie zullen zij, samen met het bestuur, een besluit nemen over het verwijzen naar zorg, het overgaan tot een melding of het inschakelen van de politie.

Directeur

De directeur wordt door de vertrouwenspersoon op de hoogte gebracht van de geuite zorgen en de ontstane situatie. Bij acute geweldsituaties in de groepen zelf wordt de directeur op de hoogte gebracht door de teamleider. De directeur brengt samen met de vertrouwenspersoon of teamleider de situatie in kaart en overlegt over de te ondernemen situatie. De directeur brengt ook het bestuur op de hoogte en fungeert als schakel tussen de vertrouwenspersoon en het bestuur. De directeur is bevoegd directe strafmaatregelen in te stellen, maar overlegt deze wel met het bestuur. De directeur is samen met het bestuur verantwoordelijk voor het besluit wat genomen gaat worden over hoe gehandeld wordt op de ontstane situatie.

Bestuur

Het bestuur wordt door de directeur op de hoogte gebracht van de ontstane situatie en staat hem met advies terzijde. Wanneer het besluit genomen moet worden over concrete acties, nemen de bestuursleden deze besluiten samen met de directeur. Het bestuur draagt zo samen met de directeur de verantwoordelijkheid over hoe gehandeld wordt op de ontstane situatie.

Zwijgplicht

Voor alle betrokkenen bij de situatie geldt een voorlopige zwijgplicht. Natuurlijk kunnen deze betrokkenen zich wel uiten bij de vertrouwenspersonen. Een voorlopige zwijgplicht is nodig zodat er niet meer personen bij een zaak betrokken raken dan voor een zorgvuldige behandeling noodzakelijk is. Er moet worden voorkomen dat er geruchten ontstaan en dat iemand bij voorbaat al als schuldige bestempeld wordt. De zwijgplicht is ook belangrijk om te zorgen dat een eventuele strafrechtelijke procedure niet wordt belemmerd.

Om het voor vrijwilligers mogelijk te maken in een veilig werkklimaat kindermishandeling en huiselijk geweld te signaleren, draagt Stichting BAS zorgt voor het volgende:

- Het protocol is goedgekeurd door het bestuur. Ook de vertrouwenspersoon en directeur staan achter de afgesproken werkwijze.
- De teamleiders worden tijdens hun vergadering op de hoogte gebracht van het nieuwe protocol, van de stappen en wie welke verantwoordelijkheid in het proces draagt. De teamleiders kunnen zo de vrijwilligers in dit proces ondersteunen.
- Naast de bestuursleden, de directeur en de vertrouwenspersoon ontvangen ook alle teamleiders het protocol.
- Een signalenlijst wordt ontwikkeld voor zowel seksueel misbruik, huiselijk geweld als kindermishandeling. Dit ter ondersteuning van de vrijwilligers om signalen op te kunnen merken. Hierop komen tevens een aantal korte richtlijnen voor de vrijwilligers welke actie zij kunnen ondernemen.
- De gedragscode van de vrijwilligers wordt aangepast zodat deze niet alleen seksueel misbruik opvangt, maar ook huiselijk geweld en kindermishandeling. De gedragscode wordt opnieuw door alle vrijwilligers ondertekend. Tevens ontvangen zij de signalenlijst, zodat alle vrijwilligers goed op de hoogte zijn van de nieuwe informatie.
- Wanneer er vragen ontstaan bij de vrijwilligers over dit nieuwe meldprotocol, wordt een informatieavond georganiseerd waar de vrijwilligers voor worden uitgenodigd.
- Iedere keer dat het protocol uitgevoerd moet worden, zal het proces achteraf geëvalueerd worden en waar nodig het proces aangepast.

9. Omgangsregels

Stichting BAS heeft omgangsregels vastgesteld hoe ze wil dat vrijwilligers en deelnemers met elkaar omgaan. Deze omgangsregels staan in de richtlijnen welke ieder jaar naar de vrijwilligers en deelnemers verzonden worden. In 2014 is er een geïllustreerde versie van een aantal omgangsregels gemaakt om te verspreiden en het wat meer inzichtelijk te maken. Hieronder volgen de omgangsregels van Stichting BAS.

Wij van Stichting Bredase Aangepaste Sporten vinden goede afspraken maken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat iedereen zich prettig en veilig moet kunnen voelen tijdens het beoefenen van een sport. Dit kan alleen als iedereen in zijn/haar waarde wordt gelaten en we elkaar met respect behandelen. Dit betekent dat wij binnen onze stichting alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals; pesten, discriminerende, racistische, seksistische, of intimiderende gedragingen of opmerkingen ontoelaatbaar vinden.

Hierom vragen wij aan alle vakkrachten, vrijwilligers, stagiaires, deelnemers en bezoekers, dat jullie mee werken aan het naleven van de onderstaande omgangsregels.

1. Ik accepteer de ander en laat hem/haar in zijn waarde. Ik respecteer andere meningen.
2. Ik luister naar wat iemand te vertellen heeft.
3. Ik help andere mensen als zij mijn hulp kunnen gebruiken.
4. Ik spreek positief over andere mensen en help mee aan een gezellige en goede sfeer.
5. Ik negeer anderen niet en sluit niemand buiten, we doen allemaal mee.
6. Ik houd rekening met de grenzen van andere mensen. Ik doe geen dingen die ze niet leuk vinden. Ik val ze niet lastig en stel geen ongewenste vragen.
7. Ik kom niet ongevraagd aan de spullen van een ander.
8. Ik doe een ander geen pijn met woorden. Ik scheld niet en maak geen gemene opmerkingen.
9. Ik pest niemand, lach de ander niet uit en roddel niet. Ik beoordeel niemand op zijn uiterlijk.
10. Ik gebruik geen geweld. Ik uit geen bedreigingen. Ik neem geen wapens mee. Ik sla, schop, knijp en spuug niet.
11. Ik raak de ander alleen aan, als hij/zij dat goed vindt.
12. Ik maak geen seksueel getinte opmerkingen.
13. Ik vraag de ander om te stoppen als ik zijn/haar gedrag vervelend vind.
14. Ik vraag hulp aan de teamleider als iemand vervelend is naar mij of een ander.
15. Ik help anderen om zich aan deze regels te houden en spreek ze indien nodig hierop aan.
16. Ik vertel het de teamleider als iemand zich niet aan deze afspraken wil houden.

10. Gedragscode vrijwilligers

Veel grenzen in het contact tussen medewerkers/vrijwilligers en deelnemers zijn lastig vast te stellen. De ene persoon zoekt een knuffel als troost terwijl een ander een schouderklopje voldoende vindt en weer een ander trekt zich terug en wil geen lichamelijk contact. Gelukkig is er wel één grens die we kunnen stellen en dat is de grens dat seksuele handelingen tussen vrijwilligers en deelnemers die bij ons sporten volkomen ontoelaatbaar is.

Ook vragen we aandacht voor pestgedrag en mishandeling, zowel fysiek als psychisch. Iedereen wordt gelijkwaardig behandeld en we sluiten niemand buiten. Let op dat je de deelnemer voorzichtig benadert en niet te stevig vastpakt of ruw behandelt. Ook vormen van intimidatie en machtscontrole zijn niet gewenst. Wees hier ook alert op bij andere vrijwilligers en deelnemers. Deelnemers zelf kunnen ook elkaar of vrijwilligers mishandelen. Ook dit vragen we je om ten alle tijden te melden bij je teamleider.

We hebben als stichting voor al onze (vrijwillige) medewerkers een gedragscode opgesteld. Wanneer je ons komt ondersteunen als vrijwilliger, stagiair of betaalde kracht, vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en niet tegen deze in zult handelen.

1. De begeleider zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de deelnemer zich veilig en gerespecteerd voelt en onthoudt zich ervan de deelnemer te bejegenen op een wijze die de deelnemer in zijn waardigheid aantast.
2. De begeleider zal nooit alleen met een deelnemer zijn, is dit wel nodig dan meldt hij/zij dit bij de teamleider.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en iedere denkbare vorm van misbruik ten opzichte van de deelnemers.
4. De begeleider mag de deelnemer niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren kan worden. Tevens mag de begeleider niet ruw of hardhandig met de deelnemer omgaan.
5. De begeleider zal tijdens uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met de deelnemers en de ruimtes waarin zij zich bevinden zoals bijv. de kleedkamer.
6. De begeleider heeft de plicht de deelnemer naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en lichamelijk, psychisch of seksueel misbruik en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij de deelnemer is betrokken, wordt nageleefd.
7. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van misbruik, is hij/zij verplicht hiervan melding te maken bij het bestuur.
8. De begeleider neemt een geheimhoudingsplicht in acht en zal geen persoonlijke informatie over deelnemers aan anderen vertellen.
9. De begeleider krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in de rede zijn.
10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) in voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met het bestuur.

Overtreding van deze code kan disciplinaire maatregelen tot gevolg hebben. Wanneer een medewerker/vrijwilliger wordt verdacht van strafbare feiten van seksueel misbruik van deelnemers zal het bestuur politie/justitie inschakelen.

Deze gedragscode is op 20 oktober 2013 vastgesteld door het bestuur van stichting Bredase Aangepaste Sporten.

Datum:

Naam Vrijwilliger:

.....

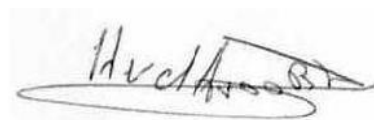
Handtekening:

.....

Naam Bestuur stichting BAS

H.A.C. van der Avoort (directeur)

Handtekening:

VERTROUWELIJK

11. Contactgegevens

Bestuur

Voorzitter	J. Jacobs
Penningmeester	w. van Gurp – van Beckhoven
Secretaris	I. Meurkens

Gezamenlijk mailadres bestuur bestuur@aangepastesporten.nl

Directeur

Harry van der Avoort 0765785373 / 0651769056
info@aangepastesporten.nl

Mobiel bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 9:00u tot 20:00u, zaterdag van 9:00u tot 12:00 uur en zondag van 11:00 uur tot 14:30 uur. Buiten deze tijden wel bereikbaar via Whatsapp.

Vertrouwenspersoon

Frans van Aarts 0645118531
frans@aangepastesporten.nl